

153665 - Yolculukta İki Namazı Birlikte Kılmanın Şartları

Soru

Yolculukta iki namazı birlikte kılmanın şartları nelerdir?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Yolcunun iki namazı cem’ etmesi/ birlikte kılması, aşağıdaki şartlarla caizdir:

- 1- Yolculuk mesafesinin 80 km. Civarında olması, Alimlerin cumhuru bu görüşte iken bazı alimler ise yolculuk mesafesinin örfe göre belirlendiğini savunurlar. Daha detaylı bilgi için ([38079](#)) nolu sorunun cevabına bakınız.
- 2- Alimlerin cumhuruna göre yolculuğun mübah olması gerekir. Şayet bir kimse yol kesicilik, zina yapmak veya başka bir günah işlemek için yolculuk yaparsa; bu kimseye seferi ruhsatı geçerli değildir. Hanefi mezhebinde ise mübah olması şartı yoktur.
- 3- Yolculuk sonrası vardığı yerde en fazla dört gün ikamet etmeye niyet etmesi, şayet dört günden daha fazla ikamet edecekse namaz kısaltma veya oruç bozma gibi ruhsatları kullanamaz.

Daimî Fetva Kurulu alimleri şöyle dedi:

Bir kimse dört günden fazla kalacağına niyet ederse namaz kısaltma ve cem’ gibi ruhsatları kullanamaz, ancak dört gün veya daha kısa bir süre kalacağına dair niyet eder veya bir süre belirtmeksizin yolculuk süresi iş bitimine bağlıysa seferi ruhsatlarını kullanabilir. (Daimi Fetva Kurulu 8/113-114)

4- Seferi ruhsatına ikamet ettiği şehirden çıkmasıyla başlaması gerekir. (el Mevsua el Fıkhiye 27/279)

5- Alimlerin cumhuruna göre cem' takdim yaparken iki namazın arasına fazla bir süre koymaksızın peş peşe kılması gerekir. Şeyhulislam İbn Teymiye bunun şart olmadığını savunur. (Mecmu el Fetava 24/54)

6- Cem' edilen/ birlikte kılınan iki namazın arasındaki sıralamaya riayet etmek. Alimlerin cumhuru bu görüştedir. Daimî Fetva Kurulu alimleri şöyle dedi: Cem' yapılırken namaz vakitlerine göre sıralamaya riayet etmek gerekir; öyle ki ilk önce öğlen namazı kılınır, sonrasında ikindi kılınır. Aynı şekilde ilk önce Akşam namazı kılınır, sonra yatsı namazı kılınır. İster cem' takdim, ister cem' tehir olsun gerekli sıralamaya riayet edilmesi gerekir. (Daimi Fetva Kurulu 8/139)

Şeyh İbn Useymin Rahimehullah şöyle dedi:

Sıralama şarttır. Çünkü Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle demiştir: “Benim namaz kıldığımı gördüğünüz gibi kılın. “Şeriatta namazlar vakitlere göre sıralanmıştır. Şayet bir kimse unutursa veya bilmezse veya cem' tehir niyet ettiği halde camiye girdiğinde cemaat yatsıyı kılıyorsa onlara tabi olup yatsıyı kıldıktan sonra akşam namazını kılarsa hüküm ne olur? Sıralama şartı düşer mi?

Fıkıh alimlerine göre sıralama şartı düşmez, bu bağlamda şayet bir kimse unutarak veya bilmeyerek veya cemaate tabi olmak için ikinci namazı birinci namazdan önce kılarsa cem' işlemi iptal olur. Peki, bu durumda ne yapılır?

Cevap: İlk kıldığı namaz farz olarak geçerli olmaz, nafile kabul edilir ve birinci namazı kıldıktan sonra tekrar kılar.

Örnek:

Cem' tehir niyet eden bir kimse mescide girer ve yatsı namazını kıldıklarını görür ve yatsı namazını kılmak niyetiyle onlara tabi olur, namazı bitirdikten sonra akşam namazını kılar. Bu kişiye; yatsı namazınız olmadı, deriz. Çünkü yatsıyı akşamdan önce kılmıştır. Oysa sıralama şarttır. Yatsı namazını tekrar kılması gerekir. Kıldığı yatsı namazı ise nafil olarak kabul edilir. (el Şerhulmumti 4/401-402)

En iyisini Allah bilir.